

Vatweeschu Awises.

Nr. 32.

Zettortdeenà 9. Augusti.

1862.

Awischu sinnaas.

Behterburga. Muhfu Kungs un Keisers ar sawu Keisereeni Rihgas bahnopè preezigi fweizinati no Rihdsineekem, tillai kahdu stundu palikkuschu un trijds pehz pufsideenas atskrehjuschi Kohneffè, fur stundas laiku palikkuschu, maltiti pa-ehduschu un aisbraukuschu us Behterburgu, fur 29tâ Zuhli 10tòs no rihta labbâ weffelibâ ebraukuschu.

Rihgâ apluskojis saldatus un winnus uesteizis, Keisers illatram saldatam dahwinajis 50 kap. un illatram saldatam, kam tresses us peedurknes un kam gohda-krustis pee kruhtim, dahwinajis 3 rubl. Arri polizijas saldateem un schandarmeem 50 kap. lizzis doht par labbu turrefchanohs.

Kurfemmes zeen. Gubernateram v. Brewernam Keisers dahwinajis fw. Annas kruustu no 1mas schkireas; Kurfemmes muischneeku wezzakaju v. d. Kelle Keisers zehlis par Stahtsrachtu un Kambarakungu, Widssemes muischneeku wezzakaju Wirstu Liwenu par Kambarakungu un Wisputtes aprinka Marschallu Baggehof-Bo par Kambar-junkeru. Zelgawas pilskungam v. Stempelam dahwinajis fw. Annas kruustu.

Behterburga. Japanas Keisera (Mia) weeteenefti, kas Londonè, Parisè un Berlinè ar leelu gohdu usnemi tappuschu, taggad arri nahkuschu us Behterburgu, fur Keisers tohs lizzis usnemt ar wiffadu gohdu. — Behterburgâ 20tâ Zuhli atkal 2 weetas fahjis degt, bet tuhda! ugguni sawaldijuschu. — Behterburgas kaupmanni pee teem 300 tuhft. rubl., to dahwinajuschu preefsch nodeggufcheem, wehl 51½ tuhft. rubl. peelikkuschu. Pee Rihgas Wahju Awischu apgahdatajeem jaw 3506 rubl. atsubtiti preefsch nodeggufcheem.

Kronstatte. Te fahkuse degt leela magasibne ar labbibu un milteem, bet par pufs ohtra stundu

ugguni sawaldijuschu tà, ka nekahda leela fahde naw notikkuse.

Kaukasus. 23schâ Aprill pee Kumura zeema, pee Griwanes pilsata ar breefmigu wehtru un sneega putteneem no gaisa semmè krittuschas pulks 2 zellu garxu siwriu. Wehtra tabs gan buhs israhwuse no Gotschas esara, kas 100 werstes no schi zeema.

Widsemmè, Werras pilsata esara, kas 6 werstes garfch un 3 werstes plats, zehlees 30tâ Zuhni maktigs weefulis. Nolaidees no debbesim mahkonis un rinki ween greefdamees no esara usrahwis pulks uhdena us augfchu un tad pahr esaru schis uhdenè stabs gahjis us kraftu, fur schis isfchlihdis un pulku wiffadu siwju iskaijinajis wirs semmes. Weefulis gahjis pahr meschu 3 werstes no esara un falaussis kohkus, tad 15 werstes tahlaki 130 puhraweetas mescha nopohstijis, atkal 10 werstes tahlu us Wolkas pufsi nopohstijis 200 puhraweetas mescha, fur arri 2 Jggaunu mahjâs 8 ehku juntuus nozehlis un lihdi ar wiffadeem mahju- un lauku-rihkeem aisneffis un iskaijinajis muischas un zittu mahju laukòs. Pastes leeljekâ weefulis fagrahbis 2 weenjuhgu wesumus un tohs ar wisseem sirgeem un zilwekeem uszehlis gaisâ un nomettis us lauka. Deewe schehligis bijis, jo ne sirgi ne zilweki naw maitati tappuschu. Tad ta Deewa spehks!

Widsemme. Us Ministera luhgfschanu Keisers Widssemes semneekam Gustam Glasmannam dahwinajis selta medalki pee Stanislawa bantes nessamu ar to wirsrakftu „par dedfsigu praktu pee teizama darba.“

Warschawa. 26tâ Zuhli. Tai deenâ, kad Leelwirsa Konstantina Nikolajewitscha dehlu Wjatscheslawu kristijuschu, Leelwirfs 114 zilwekeem nospreestu strahpi pawiffam atlaidis un septineem laundarritajeem un arri tam besdeewigam flepkawam Bizinskim spreestu sohdbu at-

weeglinajis. Raut tahdu schehligu firidi ar pateizibu un ustizzibu wiffi atfihitu.

Warschawa. 26tä Zuhli trijds pufadeenä Pohlu augstaku teefu un waldifchanu galwa, augsti gohdajams firmgalwis Markgraws Wjelepolskis peebrauzis pee walfstämantas kummissiones pils un uslahpjoht pa leelahm pils-treppehm, jauns zilweks winnam zellä nostahjees ar pistoli un us winnu mehrkejis. Sirmgalwis nebuht pahrbihjees ar fawu nuhju flepkawam pistoli no rohkäs isfittis; bet flepkawa pistoli no semmes itt ahtri atkal pazehlis schahwis Markgrawam. Deews schehligi pasargajis un schahwens gahjis gaisä. Wezzais meerigi gahjis pilli pee fawa darba, bet flepkawa aisbehdis pils fehtawiddü, no turrenes ohtras pils fehtawiddü; waktä kasati dsinnuschees tam paffat, pils wahrte-fargs tuhda aistaisijis wahrtes un tä tad kasatt flepkawu rohkäs dabbujuschi. Ier jauns zilweks, 19 gaddus wezs, akmindrukäs sellis, Nibls wahrda. — Leelwirfts Konstantins Nikolajewitsch, un Keisera ohtrais dehlä Aleksanders Alekxandrowitsch, kas nupat us kristibahm bij atnahjis no Leepajas, tuhda no braukuschi pee Wjelepolska un tam labbu laimi wehlejuschi un fawu leelu preeku tam parahdijuschi, ka Deews winnu schehligi iaglahbis.

Rihgas rehdiä 31tä Zuhli atnahkuschi 3 leeli Gulenderu kerra dampfuggi; ikkatram irr 80 leeli-gabbali un tee warr braukt ar sehgelehm un arri ar sfruhwi; ikkaträ kuggi effoht kahds tuhftohts matroschu un soldatu. Dampfuggis Undine, no Dubbulteem eimoht ar kungeem us Nibgu, gahjis scho reisi juhras zellu un Nihdsineeki nu warrejuschi schohs maktigus kuggus labbi opluhfoht. 3schä Augustä Gulenderu kuggi atkal aisdahjuschi.

Leepaja. Us pilsata pasemmigu luhgchanu Keisers un Keisereene ar paschu Wisaugstaku rohlu eerakstijuschi fawus wahrdu tanni ihpafschä grahamtä, fur 1860tä gaddä Leelwirfti fawus wahrdu eerakstijuschi un lo pilsats nu glabba lä wifsdahrgafu peeminneschanas dahwanu. Keisers 2 tuft. rubl. General-Gubernateram demis, lai pilsata kummissione tohs isdalla teem pilsata nelaimigeem, kas ar suppliki pee Keiser a

nahkuschi schehlastibu luhgtees. — Keisers dsirdejis, ka Schneidera kaupmannam Deews demis jaunus dehlus tais deenäs kad Winni Leepaja bijuschi, gribbejis tam behnam buht par leelo kuhmi; bet kad tais deenäs ne warrejuschi behrnu kristiht, tad wehlejis General-Gubernateram to turreht un tam list to wahrdu Aleksander.

Enlante. Wilsu dampfuggis „Great Eastern“ 25tä Zuhli no Amerikas atnahjis Liverpoles ohstä un atweddis 4 tuhft. zilwekus un leelu pulku prezzes. Tad tä kuggis.

Italiä labbi taggad ne eet, jo Garibaldis Siziliä labbi ne darra. Ar stihwu praktu paleel pee fawa padohma Rohmu un Veneziu panemt ar waru. Raut gan Rehnisch Wiktors winnam rakstijis un wihrus suhtijis, kas ar labbu winnu no tahda nelabba zella gribb nogreest un kaut gan saldatus Rehnisch turpu suhta, lai wakte un farga, ka fawu nemeera padohmu ne isdarra, tad tomehr Garibaldis ne klausu un lohziht ne leekahs lohžitees. Ar faweem dedfigeem wahrdeem un raksteem Italias jaunklus tä eesildijis un til dedfigus padarrijis, ka waldifchana til knappi Italiu warr sawaldiht, un wiffur dsird Garibalda wahrdu: Rohma jeb nahwe! Rehnina un Sprantschu kerra-kuggi farga ohstas un juhrmassas, lai Garibalda draugu pulks ne eet ar kuggeem us Siziliu un lai Garibaldis no Siziliäs ne nahf ar kuggeem us Rohmu. Par to schis kurn prett Napoleonu, jebchu fawam Rehninam ustizzigs paleel, — til fakka Napoleons Rehninu speeschoht, ka ne warroht darriht ar Rohmu ka gribboht; tadeht Garibaldim ar Italiu ja-eimoht us Rohmu Sprantschus isdsiht, jo tee ar labbu paschi nekad ne iseeschoht. Tad nu Siziliä irr faktahjis kahdu 3 tuhft. wihrus un ar teem gribb dohtees us kahdu Siziliäs ohstu, Messinas stipru pilsatu un no turrenes eet us Neapeli, zerredams, ka tuhda wiffi winnam tur peekrittihis un tad warreschoht eet us Rohmu. Bet Rehnina soldati winnam us pehdahm paffat un jaw Awises raksta, ka kahdä weeta ar teem effoht schahwuschees! Lai nu Deews walda un pasargga, ka karsch brahtu starpä Italiä ne iszekahs. Tä tad nu gohdigam Rehninam Wiktoram leelas behdas; jo kareu nebuht ne gribb, ne prett Garibaldi, ne prett Napoleonu, nei

prett Pahwestu, bet zerre ar labbu ween Rohmu ar laiku dabbut un tà Italiu meerinacht, ja til Garibaldi's to leetu par nelaimi ne fajauktu.

Parise. Napoleonam behdas Italiä, behdas Mejikä; jo wairs ne eet kà bij nodohmajis un ihstu padohmu ne sinn, kà schis leetas ar gohdu beigt. Garibaldim ne warr un ne gribb wehleht Rohmu ar warru panemt, jo tad Napoleons pawissam fanihktu ar Pahwestu un Kattolu basnizu un Napoleona spehks Italiä buhtu pagallam, tà ka winna karra-pulki no Rohmas iegahjuschi. Atkal sinn, ka Italia ne buhs sawaldama, ja wehl ilgi wiinna saldati Rohmâ paleek un ka nemeers un dumpis Italiä ne beigsees, pirms winnas prahts notizzis. Arri Gistreikeris Weneziu jelle ne atdohs til tà, bes nikna karra! Tad nu gruhiti deesgan derrigu padohmu useet! — Mejikä Sprantscheem eet wehl tàpat. Masam pulzinom jakaujahs ar febergahm, promjantes truhkumu un cenaidneekem, kam gan spehka un drohfschibas deesgan naw salauft un isdshit Sprantschus no stipri apzeetinatas weetas, bet tomehr deesgan tohs kibbele. Napoleons nu gan ar leelu steigshanu taisahs wehl 30 tuhft. saldatas turpu nosuhtibt, bet ar to wehl ne warr kkuht gallä.

Amerikâ nekahdas leelas kauschanahs naw bijuschas, jo ihstu walstu spehks pee Rikmondes tà salaufts tappis, ka til ahtri ne warr atspirgt. Sohla gan labbu waudu teem, kas paschi gribb eet saldatas, bet ne gribb nahkt — tikkai kahdi 10 tuhft. effoht nahkuschi; — tad nu buhs nekruschis janemm, bet ar to ne eet til ahtri. Jaunu karra-leelkunu zehluschi, Generalu Allok, bet ar to ne effoht ar meeru; ne effoht nekahds leels duhschigs Generals. Pee Rikmondes wehrgu-walstim tikkai kahdi 16 tuhft. effoht nihkuschi, bet ihstahm walstim kahdi 30 tuhft. un kahdi 70—100 leeli gabbali; gitti raksta, lihds 70 tuhft. effoht W'Allelanam nihkuschi, jo kahdi 40 tuhft. effoht krittuschis, fanemti no cenaidneeka un slimmi, bet kahdi 30 tuhftoschi effoht aisbehguschis. Taggad Generali ar saweem pulkeem staiga schurpu un turpu un salafahs un stiprinajahs, ka atkal warretu sahkt kautees. Kas to buhtu dohmajis, ka wehrgu-walstis, kas dauds masakas til spehzigas buhs un tà tohs stiprus uswarrehs.

—3.

Behterburga. 27tä Juhli Kronstätt atfkehja Enlantes karra-dampfluggis „Sw. Georg“, us kurra Enlantes Rehnineenes Wiktorias ohtrais dehls, Brinzis Alwred's deen par semmo wirsneeku, lai gruntigi eemahzahs matroschu un karra-luggu wirsneeku ammatä. Gruhti deesgan tohdam augstam jauneklum fuggeneeku darbus mahjitees, tomehr wissu darroht kà peenahlahs.

Behterburga. Neweka prospektä, tas irr Behterburgas leelakä un staltakä eelä, ihpaschi us to taisita telti par 20 kap. tohp pahrdohsas bronses medalles, kas kallas par peeminneschanu, ka Septemeri pa wissu leelu Kreewu walsti fwinnehs leelus pateizibas swehtkus tadeht, ka nu irr 1 tuhftohts gaddu, ka Kreewu walsts zehlussees un pastahwejuse. Nowgorodë jaw fataifa us scheem walstis swehtkeem leelas leetas.

Maslawä. No Maslawas us Saratowas gubernements pilfatu taisa leelu eisenbahni. 109 werstes no Maslawas lihds Kolomnas pilfatam schis dselses zelsch gattawas un 20tä Juhli ar leelu preeku jaw sahkuschi braukt par scho jaunu zekku. Saratowas gubernementi irr ta lohti augliga mella semme, bet tur wehl labba zekka truhkums, ka ne warr wissu to Deewa swehtibu tablu nowest preeksch pahrdohschanas. Tadeht nu taisa to eisenbahni.

I.....i.

Blekwortë (Amerikas fameenotäs walstis) irr pabrhkis, kurra peenu zeetu padarra. Tur eeleij 112 mahrz. peena, kam 28 mahrz. zukkura un weenu tehjkaroti ohglu-slahba natrona peeleeft traukâ, kas zittä ar uhdeni pilditâ irr eeliks; tad appaksch scha pataifa ugguni un wahra til ilgi, kamehr peens pirmajä traukâ irr zeets tappis. Schahdu zeetu peenu warr tad suhtibt, kur til ween gribb un kad to gribb bruhleht, tad to uhdeni ismehrze.

—1b.

Nantes pilfatä, Sprantschu semmë, nesenn kahds zilweks, kas jaw gandrihs 60 stundas par nomiruschu bij turrehts, irr atmohdees. Patlabban tai brihdi, kad taisijahs wiinu no basnizas us kappeem west, tad winsch aistaisitu sahrku til stipri krattijis, ka swezses, kas blakkam sahrkam bij eeddsinatat til ne apkritte. Tuhdak tikke sahrks atdarrihts un tas atmohdees tappe eeksch drehsklambara

neštš, kur to tā atspirdsinajuschi, ka dakters winnu warrejis us mahjahm pahrwaddiht. Zil ne-ışsakamš leelš preekš tas bijis atraitnei un winnas diweem behrneem, ſawu mihtu tehwu atkal dſihwu redseht, to juhš gan warreet ſaprast. R. S.

Zil zilweku gudriba ne eespehj!

Kurzsch no muhsu tehwu tehweem no maſchinehm, damprattem, eisenbahnehm, luptballongeem (gaisa-fuggeem), telegraweem, apbrunnoteem, raggaineem fuggeem un zittahm tahdahm brihnuma leetahm ſinnaja runnaht?! Taggad jaw gandrihs ilweenš ganna sehns ſchohs wahrduš mahl ıſfaukt, jehſchu gan patš wehl ſchahduš brihnumuš warrbuht naw redsejis. — Wehl ſcheem brihnumeem nemaſ naw gals; naw deesgan, ka jaw par gaisu lihds ar putneem, par ſemmes wirſu, ka arri daſchā weetā par appaſſchu lihds wehjam un par uhdēni lihds ar wilneem zilweki zaur ſawu gudribu brauz; bet nu ir juhraš eedſihwotajeem ſawā ſklaidrā, ſpighutodamā pilli wairš meera naw. — Rahdš inſcheneeriš Bahzſemme, ar wahrdu Witlums Bauer, irr ıſgudrojiš tahdu fuggi, ar kurreu lihds 500 pehdu dſikli juhrā appaſſch uhdēna warroht braukt. Wehl naw itt pilnigi ıſprohwehtš, kā ar tahdu fuggi ſchahdu uhdēnš reiſoſchanu warr ıſbraukt. — Tas patš meıſteriš arri ſennaf jaw ıſgudroja, kā nogrimmuſchuš kugguš no juhraš dibbena warr ıſdabbuht ahrā. — Ko mehš wehl ne peedſihwoſim, to jaw peedſihwojuſchi, ka zilweki gaiſā, wirš ſemmes un appaſſch ſemmes, wirš uhdēna un appaſſch uhdēna brauz. Redſ, ko zilweka galwina eespehj! J. G.

Derrigs padohmš.

Kā tehju no ſemmenu-ohgu lappahm warr taiſiht. Jaunaš, labbaš ſemmenu-ohgu lappas, kaš naw no tahrpeem apgrauſtaš, ihpaſchi ſaulgoſi auguſchaš un preekſch ſeedu laika, tohp zil ween warr ſauſaš ſalaſſitaš, wehjä kaltetas un allaſchin apgrohſitaš, bet turklaht no ſaulēš ſtarreem un lectuē ſargataš, kaš zittadi lappahm ſmarſchu ıſwilltu. Kazzeni tad tohp nogreesti, lappas weegli grauſdetas, ar rohkahm ſarulletas un ſchi tehja dohſēš tā aiſtaıſita, ka lupte ne warr klaht tapt. Tahda tehja eſfoht ſmaklai Kineſeru tehjai

itt lihdsiga; turklaht daudš weſſeligaka kā ta, ko daſchureiſ bohde pehrk, kaš pa leelakai daſkai jaw reiſ bruhketa un kurrei zaur ſklahdigahm pehrwehm atkal winnas pirma ıſſkatta dohta, ko Londone preekſch tam eerıttetōš pabrihkōš vateeſi leeliſki ıſdarra. Tihringēš kalnōš un pee Urza kalneem jaw darbojoteeš ar-ſemmenu-lappu tehjaš taiſiſchanu, un to no turreneš ıſweſtu tehju jaw daſchureiſ bohdeš atradduſchi; ta eſfoht neſamaıſita tohti ſmekkiga un weſſeliga, ihpaſchi daſchāš ſlimmibāš. — Id.

Etahſtini.

„Anſin, kad tu nemahziſeeš, tad tewi nodohſchu mahzitajam un ſkohlmeiſteram, tee tewi mahziš un dohš pehreenu trihš lihds iſſchetraš reiſeš par deenu un til weenu reiſi ehſt!“ Tā ſazzija kahda plahnprahtiga mahte uš ſawu ſtuhrgalwigu dehlinu, kaš ne gribbeja mahziteeš-grahmatu. „Ak!“ ıſſauze ſchiš; „Memmin, mihta, woi taš labbi, ka manni tā baidat? Tas naw teeſa! Juhš tā dqrrait, bet ne mahzitajš un ſkohlmeiſteriš.

G. R.—n.

Rahdš ſklohpš zilweki, kaš no zittahm mahjahm atſtattu weenš patš ſawā nammā dſihwoja, gan buhtu ſunni turrejiš, kad ne buhtu ſunnim ehſt jadohd un wehl par to nodohſchanaš jamakſa. Kad nu neweena ne bij, kaš mahjaš apwakte, tad patš mahzijahš reet, un pa naktim ſawāš mahjāš apklaht ſtaigaja reedamš. Bet nodohſchanaš eenehmeiš ſcho ſunni pamannıjıš, praſſija ſklohpulim maſku par to ſunni, kaš wiina mahjāš pa naktim reiſoht, un liſke wehl ſtrahpēš-naudu maſkaht, ka ne bij waldiſchanai peemeldejiš, ka ſchim ſunē eſfoht. — J. R.

Sluddinaſchanaš.

Es tē ıſſluddinaju, ka no Schmechmanna namma eſmu ıſgabjiš un ſawu kantabri eetaıſiſiš ſawā paſchā nammā, ſkrihwera eelā, prettim Rahtſlunga Sūſſlaka nammam. H. G. Löwenſtein.

Zeen. pırzejeem ſchē darru ſinnamu, ka par wiſſlehtaku tirgu pee mannim gattawuš warr pırk wiſſadūš drahtēš-ſeetus preekſch labbibāš tihriſchanaš, Zelgawā, Katrihneš eelā, pehrwetaja un degadeeretaja Steiſkowska nammā ar to janno Nr. 14.

J. Roſenberg,
addatu-taiſitajš.

No Birschumuischas, Kursemmè.

9tâ Zuhli bij deena, ko warram nosaukt par wiseaugstaku preezas deenu, ko peedsihwojuschi sawâ muhschâ. Muhsu mihtais Keisers un Keisereene atbrânze Kohlneffè, jaw Stâ Zuhli, un palikke tè par nakti. Bijam no Kursemmes 40 dseedataji, kas lihds ar Kohlneffes skohlmeistereem un skohlas behrneem un wehl zitteem Widsemmes un Kursemmes skohlmeistereem un dseesmu draugeem pawissam kohpâ, ja mas, 80 dseedataji, wissi fataisiti gaidiht gaidijam to stundinu, ko muhsu mihta Keisera un Keisereenes schelastibas mums nowehlehs, lai sawas dseefminas Winna prekschâ drihlfstetum skandinacht. Un redseet, stundina pehz ko ilgodamees ilgojuschees, atnahze 9tâ Zuhli pehz pulsten 8 no rihta. Tè nu fastahjamees Kohlneffes pilâ stuhri, lohgu tuwumâ, kur muhsu mihtais Keisereenes gukkamais lambaris, wissi kohpâ: Kohlneffeschî no Widsemmes, 16 Sonnaksteeschî, 11 Diggnajeseschî un 13 Birseeschî no Kursemmes un nodseedajam ar pazeltahm sirdim un balsim schabs dseefminas:

1ma dseefma, ko zeen. Kohlneffes basnizaekungs faraktijis bij schi:

Preeku pilna irr schi deena,
Par wissahm preezigahm weena,
Lai Deewu flawecht steidsamees!
Winsch irr mums scho deenu dewis,
Ka sawu Keiseru pee sewis
Nu redsam; — par to luhdsamees:
To Keiseru padarr'
To Keisereeni arr'
Tewim swehtus;
Dohd ilgi teem
Buhst swehtiteem

Pee wisseem saweem behrineem.

Scho pantinu dseedajam diwreis.

Va tam — preeks, par wisseem preekeem! —
brahki, mahsas! — man wahrdu truhlst, bet as-

faras slappina scho loppinu par to, kas nu notikke: Muhsu mihtois Keisers, muhsu mihtota Keisereene, Paschi isnahze no pilâ ahra, nokahpe no leewina pa treppehm semmè un muhsu azzis Winnus skattija. Pats muhsu Wissuscheligais mihtois Keisers pellekâ saldatu meh-teli un Patti muhsu Wissuscheliga un mihtota Keisereene tahdâs drahnâs gebrusees, kahdas pilfatneeku zeenigas mahtes mehds walkaht. Abbeem nekahdâs ahriqs drahnu gresnumâ un spohschums, abbi prastâ uswalkâ. Deewin mihtais! par ko gan tâ? Woi tad Keisers ne gebrjahs drehbês, kas mirdseht mirds, feltâ un dahrgumdâs? Woi Keisereenei truhlst branguma, ideenas staigahnt brangâs, puschkotâs, ar pehrlehm un dahrgaum akmineem isrohtatâs drehbês ar Diâdemu wirs peeres? — Kas tad nu? — lâ tad nu sawu Keiseru un Keisereeni ne redsejam isrohtatus un puschkotus? Bet mehâ Kursemneeki sapratam ihsti labbi, kahdu labbu preekschihmi un mahzibu muhsu wiseaugstakais Semmes-tehws ar sawu Keisereeni mums gribbejuschi doht. Birnâ kahrtâ winsch gribbejis mums semmes-kautineem rahdiht, ka tai scheligai Tehwa sirdi, no ka mums til dauds schelastibas ispluhst, ahriqu brangumu newaijag; ohtrâ kahrtâ kad Winni: Pats Keisers un patti Keisereene, lam wissas semmes mantas rohka, ne melle gohdu ahriqi gebrdamees brangumdâs, tad Winni gribbejuschi mums ar to rahdiht, lai mehâ semmes-kautini ne mellejam drehbju-gohdu, us ko schinnis gad-dâs arri zitti no muhsu semmes-kautineem eesahlf-schi lohsti dshitees, jo wissa azzu kahriba un gresno-schana irr nelekiba; bet lai luhdsam Deewu un strahdajam un gebrjamees ar paschu rohlahm wehr-tâs un austâs drehbês; jo aplams drehbju brangums muhs semmes-kautinus eewedd gallâ, apsmeeklâ un nabbadsibâ. Ustizzigu pawalstneeku sirdis ne warr

fwehrt ar gresnumu, kas azzim spihd, bet ar pawalstneeku tiklumeem. Bet schi tikluma auglūs eeraugam wißās mahjās, kur Deewalubgšana atskann rihdōs un wakkarōs, kur rohkas muddigas pee darba un firds atwehru Deewam doht, kas Deewam un Keiseram, kas Keiseram peedert. Tur arridsan niht Deewa meers firdis. Bet meers, saderriga buhšhana, darbigas rohkas ir pawalstneeku ihstais gresnumš. Wißu scho ihši pahrdohmajohrt, dabbugam sihmi, lai wehl dseedam; tad atkai dseedajam scho dseesmu, ko kahds Kursemmes dseedatajs sarakstijis:

II.

1. Mums schelastiba nahfusi,
 Jo preeku deena aufusi,
 Us angstabi flawas dseesmahn;
 Pats Semmes-tehws un Keiserene,
 Pahrnahlfuschi scheit Widsemmē, —
 Deews fargajs Tohs eelsh breezmahn!

Tee miht

Schoriht

Ustizigu pawalstneeku widdū effohrt,
 Un scheem preezasstundas neffohrt.

2. Un tavehz Tew flann flawa, Deews!

Kas tu par mums apschelō ees
 Scho peemina's deenu dohdams;
 Wehl behrnu behrni prattinabs
 Muhs wezzalus, un klauschinabs,
 Kahds preeks bij schodeen rohdams.

Sweizam,

Teizam,

Radditaju, Pestitaju, fwehtu Garru,
 Peeluhgdami winna warru.

Mums dseedatajem lohti schehl ka muhsu dseedataju preekschneeks. Sonnakstes zeenigs mahzitajs ne bij apgehrbees sawās ammata drehbēs, jo bijam zerrejuschī, ka winsch muhsu firds juschanas muhsu wißougstakam mihtam Keiseram un muhsu wißougsti zeenitai mihtai Keisereenei, ammata drehbēs apgehrbees, buhtu ar ihseem wahrdeem isteizis, bet zeen. mahzitajs warrbuht gribbejis muhs skohlmeisterus gohdaht ar to, ka winsch muhsu ušwalkā bij nahzis augsta Keisera preekschā; tad nu tā rahdijahs ittin kā pee muhsu pulzina mahzitaja ne bij. Kohkneffes zeen. basnizas kungs bij gehrbees muischneeku drehbēs, bij melna prakka muggurā ar gohda sihmi pee kruhtim. Ba-teizam winnam no firds, ka muhsu mihtai Kei-

sereenei leelijahs stahstijis, ka arri Kursemneeki pee dseedaschanas bijuschī. — Bet wehl pawißam schehl, ka mehš dseedataji palikkam pee Kohkneffes pils kā bes ganna; ja buhtu muhsu preekschneeki muhs waddijuschī no pils us Kohkneffes basnizu, tad buhtum warrejuschī wehl muhsu Wißaugstakeem Waldineekeem usdseedahrt, ja ne wairak, tad to Kteewu walstš dseesmu, ko Diggenajes mahzitajs pahrtulkojis Latweeschu wallodā: „Deews fwehti Keiseru“ un t. j. pr.; bet nu Keiserš un Keisereene atbraukuschī un eegahjuschī Kohkneffes basnizā, atrohn Kohkneffes skohlmeisteri Kronbergi weenu un plehschas minneju ohtru basnizā. Kronbergs spehslejis ar firdszillaschanu ehrgelēs: Deews Kungs irr muhsu stipra pils. — Ak laut buhtum slahrt bijuschī, ar kahdu firdszillaschanu buhtum dseedajuschī lihds!

Pahrgahjusi schi preezas deenina, bet winnas peeminna paliks mums weenumehr prahtā. Jo muhsu azzis skattijuschas muhsu mihtu Semmes-tehwu lihds ar Keisereeni. Un tu Kungs wißu Kungu, tewi luhdsam: lai tawas azzis paleek weenumehr nomohdā pahrt Winneem! L.....l.

Mehnesis.

Wehlā ruddens wakkarā, kad leetus patlabban bij pahrgahjis, bet wehtra wehl mahkonus schurp turp dsennaja, — sehdeja tehws ar sawu maso dehtu Ansi istabā pee lohga un skattijahs us skaidredamohs debbesi. Mehnesis, kad to mahkoni ne aptumschoja, spihdeja gaischi pee debbes-welwes. Masais Ansis taggad mehnesi redsedams eegahdajahs, ko zitlahrt wezzene Trihne schim bij no mehnescha stahstijusi, un tehwu jautaja: „Teht, woi tas gan teesa; ka mehnesi warroht seewischku ar nestawahm us plezzeem redseht? ja tas tā irr, tad rahdeet man to seewischku.“ Tehws brihtiau apdohmajees fazzija: „Mehnesi ne warr nekahdu seewischku redseht, bet gan zilwela dshwes gahjumu.“ Dehls nu usmannigi klausijahs un tehws sahze stahstihrt tā: „Mehnesis jauns buhdams irr masš un ar sawu maso apgaismotu mallinu mums ne warr pilnigu gaischumu doht. Bet neba winsch tahds paleek; winsch arweenu peenemmahs un tohp jo deenas leelaks, lihds beidsohrt sawā skleistumā un brangumā ittin appatsch pee debbesim stahw un muhs ar sawu jauku spihdumu eepreegina. Bet kā

nahziš, tà gahjiš! Mehnešis sahl atkal jušt un paleel iffatru nakti masafs, un beidsot mehs winnu nemas wairs ne warram pee debbesim redseht. Tapat arri irr ar zilweku. Behrns buhdams winsch irr siks un mas un ne warr neds few, neds zitteem kahdu labbumu darriht. Behzak winsch peenemmahs augumà un fapraschanà un jaunellis buhdams warr few un zitteem dauds preefa sagahdaht. Bet atkal là nahziš, tà gahjiš! Jaunellis sahl sirmeht; winnam sahl spehli jušt; muggura paleel lihka; rohkas paleel kuhtras pee strahdaschanas un kahjas smaggas pee eeschanas. Ar wahrdu fakloht: winsch paleel masam behrnam lihdsigs, kamehr beidsot kappa mallinà sawu dsihwes gahjumu pabeids, un semmè eeleen no kurras nahziš. Lai nu gan winsch wirs semmes wairs naw redsamš, tomehr mehs sinnam, ka winsch debbesis atkal dsihwo, — ittin là mehnešis, kad to wairs ne warram redseht, zittà pasaulēs mollà ar sawu mihligu spohschumu eepreezina.“ — „Bet, teht, kapeh; tee mahfoni tiklabbi to jaunu un augoschu mehneš là arri to pilnu un wezzu daudsreis aptumfcho?“ prassija Anšis. „Tapat arri, dehlia,“ fazzija tehws, „to behrnu un jaunelli, là arri to wezzu zilweku daudsreis wirs semmes behdas mohza un wahrsina.“ Dehls pakutschoja tehnam rohlu par labbu mahzibu un fazzija: „Nu gan sinnašchu là tas prohtamš, kad man wehl kahds stahstihš, ka mehneš warroht seewišchu redseht.“ J. R.

Resenn notizzis.

Salam. fakk. w. 31, 6. Dehdeet sitru dšehreenu tam, kam bohja ja-est. — 23, 21. Jo tas plihetajš un rihješ nonihki.

Nobrauzu Jurgu deenà D. meštà tirgù; tai nammà, kur sawas wirsdrahnas nolikku un kurra fehtà arri sawu firgu biju eeruhmejis, eesahke nama fainneeze, gohdiga gaspasha, stahstih, ka isgahjušchu nakti winnas kalpam effoht feewa nomiruse; bet kahdà breezmigà nahwè!? Brandwihna peedserschanas nahwè! Effoht allasch e-dšehrusees papreefchu, bet to tirgus zekamo wafkaru par dauds peedschruse straipeledama pahnahfufe, un rahsedamees apgullusees, bet ne ilgi brandwihna twaiks siltà istabà galwu pahrnehmis, sahlfufe nelabbi krahkt, un tilko wihrs warrejis no gultas iszelt, jaw islaiduse dwehseli. Behz tam brandwihna twaiks peepildijis wiffu istabu. —

Preefch juhsu atbrauffchanas, tà peeminmeta gaspasha fazzija, aisneffam tahs meefas us basnizas preefchnammu; — bet man eeschahwahs prahtà to dširdeht: deestinn kur ta dwehsele buhs aisneffusees, kad Deews gribbehs darriht, là Pestitajš draudejis fazzidams: „Sargatees ka kahdu brihdi juhsu sirdis ne tohp argrehtinatas ar leeku ehšchanu un peedserschanu.“ Luhl. 21, 34. Un Pahwils us Korintereem 6, 10.: „Jo tee dšehraji to Deewa walstibu ne eemantohš.“ Kautschu gan Pestitajš irr fazzijis: „Debbes un semme suddihš, bet manni wahrdi ne suddihš.“ Matt. 5, 18. — Tad tatschu mums ne peeklahjabs Jesus wahrdam pretti darriht, kas salka: „Ne sohdaht, ka juhs ne tohpeet sohdi.“ Matt. 7, 1. Mehs tik warram, kas jaw pašchi katru deenu ar grehkeem apnemti teel, to breezmas notikkumu là kahdu speegeli preefch azzim turretees un turklaht fargatees, là arri muhsu sirdis, kad arri jau buhtu kahdu reis notizzis, tatschu us preefchu wairs netiktu apgrehtinatas ar leeku peedserschanu. Beidsot lai luhdsamees, Deews effi tai nabbaga grehzineezei un mums wisseem schehligs! B—tt—r.

Rihdsiba.

Dumpis zehlahs stary sudmassu ritteneem, kahdehl schee effoht zits leelš, zits masš, zits augstu un zits semmu; kapeh; ne warroht wiffi apkahrt weenu welbohmu greestees. — Woi ne rohnahš arri zilweki, kas ar to naw ar meeru, là irr; schee labpraht wiffu zittadi pahretaisitu. Woi tad buhtu labbaki? B—nn.

Sluddinaschanas.

Wiffadus rijas-seetus warr dabbuht Jelgawà pastes eelà Nr. 10. pee addatu taištaja 1
Bonzela.

Korku pahrdohšhana no Kriegsmanna pabribka irr Jelgawà, Kattoku eelà, kaupmanna lunga S. A. Schmehmanna bohtè, kur maifi ar 5000 lorkeem tohp pahrdohtri. Dee allus-korki no pirmas sortes taggad lehtaki dabbujami, prohti: 1 rubuli par tuhstoti. 2

Wehrà leekama sinna.

Kad taggad reisu reifehm daschi to no mums pafcheem fataisitu **Koschinella salwi** passat taišijuschi us muhsu wahrdu, zaur to dauds landis sflabdè nahlfuschi, tad wisseem un katram, kas ihstu un labbu sarfanu pehrwi gribb dabbuht, to padohmu dohdam, lai ar

raksteem, woi arri paschi pee mums nahf. Tiffai par to pee mums pascheem fataisitu pehrwi meh's warram galwoht. — Pehrwe preeffsch weenas mahzinas willas malka 30 kap. f.

A. un W. Wetterich, 2

apteeke prezzu- un pehrwju-bohdê, blaf- lam Pehrwea bajnijai Nr. 2.

Wiffi tee, kam pee ta nomirruscha Krohna Pleppju- m u i s c h a s Pleppischu fainneeka **Kahra Kreiz- berga**, par furra mantas us angstaku pawehleschanu konkurse spreesta, jeklahdas praffischanas buhtu un kas jaw sennal bija peeteifuschees, tohp no jauna usfaukti, **lihds 22tram Septemberim f. g.** schê peeteiftees. Turklacht tohp tee paschi peedraudeti: kas peeminnetâ isflehschanas terminâ ne atnahfs, tas nekad wairs ne taps klaufshts. 2

Krohna Aurumuischas pag. teesâ, 21mâ Jubli 1862.

(Nr. 840.) Peefehdetajs J. Kleinberg.
(S. W.) Teefas-skrihw. Berg.

Ustizziga mohdere, kas fawu ammatu gruntigi proht, fohti labbu weetu ar seelu mohdere- fchanu warr dabhuht. Lai peeteizahs Jelgawâ, Awischu nammâ. 3

Wiffi tee, kam pee ta bijuscha Krohna Aurumui- schas Blaisu fainneeka **Krischajhna Sillmanna**, par furra mantu konkurse spreesta, jeklahdas parradu

praffischanas buhtu, tohp usfaukti, **lihds 22tram Septemberim f. g.** schê peeteiftees un flaidras par- ahdischanas peenest. Kas tanni peeminnetâ terminâ ne atnahfs, tas nekad wairs ne taps klaufshts. 2

Krohna Aurumuischas pag. teesâ, 21mâ Jubli 1862.
(Nr. 842.) Peefehdetajs J. Kleinberg.
(S. W.) Teefas-skrihw. Berg.

Wiffi tee, kam pee ta bijuscha Krohna Aurumui- schas Dimisu fainneeka **Jahna Meijera**, par furra mantu konkurse spreesta, jeklahdas parradu praffischa- nas buhtu, tohp usfaukti, **lihds 22tram Septem- berim f. g.** schê peeteiftees un flaidras parahdischanas peenest. Kas peeminnetâ isflehschanas terminâ ne atnahfs, tas wairs nekad ne taps peenests. 2

Krohna Aurumuischas pag. teesâ, 21mâ Jubli 1862.
(Nr. 843.) Peefehdetajs J. Kleinberg.
(S. W.) Teefas-skrihw. Berg.

Es appalschâ rakstihstis tē sinnamu darru, fa mannâ nammâ, kas netahlu no tirgus plafscha, dauds noballit- tas flehts-ruhmes (spihkerus), kas derrigas andel- manneem daschadas prezzes nolift; katrâ brihdî us ihri fâ arrt pahrdohschanai lihds ar nammu irr dabhujami. Tâpat masas ehrgeles un flaweeres derrigas preeffsch skohlahm, fâ arri labbus sahba kus, fur- pes un pasta las warr pee mqn par lehtu naudn. Jelgawâ no Gfara eeffsch Dohbeles eelas, pirmâ schkehrs-celâ par labbu rohlu (Alt-Strasse Nr. 3. A.)

J. Veier.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgâ tai 4. Augusti un Teepajâ tai 4. Augusti 1862 gaddâ.

M a f f a j a p a r :	Rihgâ.		Teepajâ.		M a f f a j a p a r :	Rihgâ.		Teepajâ	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Ischetw. (1 puhru) rudsu 250 lihds	2	60	2	30	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . . .	1	—	1	10
1/3 " (1 ") kweeschu 340 —	3	50	3	50	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 180 —	1	90	1	90	1/2 " (20 ") schkichtu appinu	—	—	2	50
1/3 " (1 ") ausu . 120 —	1	25	1	20	1/2 " (20 ") schah. zubku gakt.	—	—	—	—
1/3 " (1 ") sirnu . 275 —	3	—	2	50	1/2 " (20 ") trohna linnu	2	40	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	2	35	2	25	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	25	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 325 —	3	45	3	25	1 muzzu linnu fehflu . . . 6 lihds	7	50	—	—
1/3 " (1 ") kweeschu mil.	4	25	4	25	1 " itku 9 —	9	50	8	50
1/3 " (1 ") meeschu putr.	2	80	2	90	10 puddu farkanas fahls . . .	6	—	—	80
10 puddu (1 birkawu) feena . 400 —	4	50	3	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	75	—	80
1/2 " (20 mahrz.) kweesta 400 —	4	15	3	50	10 " " smalkas " . . .	5	75	—	80

Rihgâ atnahfuschi 1072 fuggi un aisgabjuschi 1001 fuggi; Teepajâ atnahfuschi 149 fuggi, aisgabjuschi 150 fuggi.